

Antropologia Culturii Europene

Acest **curs** prezintă **Antropologia Culturii Europene**.

În acest PDF poți vizualiza cuprinsul și bibliografia (daca sunt disponibile) și aproximativ două pagini din documentul original.

Arhiva completa de pe site conține un fișier, într-un număr total de **76 pagini**.

Fișierele documentului original au următoarele extensii: doc.

Extras

INTRODUCERE

Dintotdeauna diversitatea umană a fost privită ca un fapt straniu și antropologia, potrivit opiniei cercetătorilor în domeniu, s-a constituit ca disciplină atunci când diversitatea aceasta a început să fie percepută ca „diferență a Celuilalt”. Să nu ometem că „diferența” a fost raportată la o anumită „identitate”, și anume aceea a lumii occidentale moderne, industrializate.

În acest context, relevantă este afirmația pe care o face Marc Auge în studiul *Pour une anthropologie des mondes contemporains* (Paris, 1994): „Antropologia devine posibilă și necesară pornind de la o triplă experiență: experiența pluralității, a alterității și a identității. Dificultatea pe care o prezintă istoria antropologiei pentru antropologii înșiși atunci când se întreabă asupra acestei experiențe provine dintr-o confuzie originară între pluralitate și alteritate: ceilalți, pe care observatorii s-au dus să-i întâlnească, se situau în altă parte, în diversitatea unei lumi vaste, pe care trebuiau să o descopere. Celălalt era prin definiție un altul îndepărtat, mai exact unul dintre acei alții îndepărtați la fel de diverși ca și culturile, moravurile sau obiceiurile prin care puteau fi definiți ca alții. Canibal, persan sau huron, acesta simboliza, pentru intelectualii europeni, de la Montaigne până în secolul al XVIII-lea, o îndoială asupra valorii absolute a propriei culturi. Acest relativism își afla limita în afirmarea complementară a unei „condiții umane” transcendând diversitatea culturilor, acestea fiind relative în sensul moral al termenului: nici mai rele, nici mai bune unele decât altele, din momentul în care erau înlăturate prejudecățile atașate frecventării exclusive a uneia sau alteia dintre ele (și, în primul rând, frecventării exclusive a Europei)” [Apud Ibidem, p.18].

Deci, rolul antropologiei a fost de a descrie și de a interpreta diversitatea umană ca diferență, dar o diferență raportată la propria identitate. Astfel, diferența a devenit „alteritate”.

ANTROPOLOGIA CULTURALĂ ÎN CONTEXTUL

ȘTIINȚELOR SOCIALE

Spre deosebire de alte discipline, antropologia este relativ tânără, ea impunându-se abia către sfârșitul secolului al XIX-lea. În România a apărut în a doua jumătate a secolului al XX-lea și a început să capete amploare după 1990. Ea face parte din categoria științelor sociale. Adesea, în antropologie, termenii de „cultură” și „civilizație”, fundamentali pentru această disciplină, sunt folosiți ca sinonimi.

În mod deosebit, antropologia se distinge de celelalte discipline (sociologie, filozofie, psihologie etc.) prin tipul de text pe care îl produce, fiind vorba despre monografia etnografică, gen care din punct de vedere istoric a consacrat antropologia în raport cu celelalte științe sociale. Monografia, în cadrul antropologiei, constituie un tip de textualizare, fundamentat pe experiența de teren a cercetătorului și care acoperă integral aspectele existențiale ale unei comunități. Ca gen științific se distinge prin permisivitate, fiind utilizat atât genul narativ cât și diverse forme ale genului științific.

O altă diferență importantă față de sociologie (de exemplu) rezultă din raportul pe care cele două discipline îl întrețin cu practica științifică: sociologia pornește de la o chestiune științifică, pentru care

sociologul adună materialul necesar utilizând chestionarul, interviul, statisticile publice, interpretând datele numai în scopul clarificării problemei teoretice propuse, în timp ce în antropologie se pornește de la o situație de viață, care se înregistrează, se clasifică, se compară cu altele similare și apoi este explicată.

De asemenea, sociologia este interesată de aspecte ale modernității și de problemele care apar o dată cu aceasta, în timp ce antropologia este preocupată de faptele culturale ale umanității. Ne explicăm de ce până în deceniul opt al veacului trecut cele două discipline au fost private ca opuse, antropologia făcând distincție între Occident și restul lumii, în timp ce sociologia părea să ignore tot ceea ce se afla în afara societății moderne, industrializate.

În ceea ce privește legătura dintre antropologie și filozofie, lucrurile sunt mai clare, întrucât ambele discipline au fost mereu preocupate de esența umană. Se știe că filozofii iluminiști au încercat să identifice constantele naturii umane care permit o viziune optimistă asupra întregii umanități. De exemplu, Kant considera că dispozițiile naturale ale omului pot îndrepta progresul omenirii către o pace universală. Cu privire la diferențe, filozoful german le identifică doar ca diferențe de rasă. După Kant, proiectul unei antropologii universaliste este continuat de Max Scheller. El opinează că la întrebarea „ce este omul?” răspunsul adecvat s-ar putea da numai în măsura în care se clarifică acele concepții dominante pe care ființa umană le-a construit de-a lungul istoriei. Acestea ar fi:

- 1) imaginea iudeo-creștină ce definește omul ca ființă căzută din starea paradisiacă în urma comiterii păcatului original;
- 2) imaginea grecilor antici și a Iluminismului despre om ca ființă calitativ diferită de celelalte ființe prin darul rațiunii;
- 3) concepția modernă a omului ca nefiind altceva decât un animal aflat pe treapta cea mai înaltă a evoluției;
- 4) viziunea lui Nietzsche care afirmă că omul este o ființă epuizată din punct de vedere biologic, vitalitatea sa fiind diminuată de știință și tehnologie;
- 5) tot din punctul de vedere al lui Nietzsche, omul își poate asuma propriul destin și poate accede către treapta superioară - cea a supraomului, dacă se eliberează de sub tutela sufocantă a divinității.

În viziunea lui Max Scheller, identificarea, lămurirea acestor imaginidevine importantă, deoarece diferite concepții asupra omului generează concepții diferite asupra istoriei și influențează direct acțiunea umană. Prin urmare, scopul antropologiei filozofice ar fi acela de a reconstrui o „istorie a conștiinței de sine a omului”, adică o istorie a modurilor în care omul s-a conceput pe sine ca ființă biologică și, totodată, rațională. Pentru Scheller, această cunoaștere de sine ar asigura fundamentele pentru științele sociale, istorice și psihologice.

.....
.....
.....

Documentul complet de 76 pagini il poti citi daca il descarci din Biblioteca.RegieLive.ro

Imagini din documentul complet:

